

ԼԵՕՆ ԳԱՀՈՒՆ

ԵՒՆԻՉԻՐԻ ՀԱՄԱՆ

ՄԱՍԻՆՈՒՄ

Գ.

ԶՕՐԱՆՈՑԸ

Եւ իր նման-պաշտօնատարներուն դառնալով:
— «Գարաճուշէն» — օգնական — էմմէր, աւ երկուքը Ամիւնացի Մէն-մէր և Տօմա Հասանը՝ ատրանակներէն լաւ խաղող դրձեց, իր շնորհ եղանակով կապելով. միւս երկուք ալ տէրակներէն մէջը, առանց ետմէրի: Ամիւն մը ինձի պիտի հաղորդես որպէս լաւ սորված ըլլալին: Հետեւե՛ք: Գարաճուշէն Հիւսէ-ին, ատրանակներէն և տրեղակներէն շատաւաւ խաղող հանար հնչեցնել տալով:
Մնա՛ք բարով, իմ ջաշիրս:
Ատրանակներէն ու տրեղակներէն

չեղորէն կարող մը կաղնեցին բակին մէջ տեղը, և քաղց սկսան թմրուիլ և չե-
փորի առաջնորդութեամբ: Մարգարիտը
կը հակել վրանին իր երկու եմմանա-
տանակներով: Ուրիշ երկու ատրանակներ
զօրանոցը մնացին, մէկը կը հակել տու-
ներանորդներուն, իսկ միւսը, որ
թուրնաճի պաշին ինքն իրաւած էր, մե-
զի, հինգ շոր զօրքերս առաջնորդեց ալ
կողմը չեղանքէն ցածուկ տեղ մը: Մեզի
Արգանիայէն բերող չափաւը և աճէմի օղ-
լաններու ճակարակներէն մէկը մեզի ընկե-
րացաւ: Ժամ մը վերջը, կապտոյտ էմմարի
մը հաղած և դուրսնալ ածկուած, իմա-
մէն միւր առօրին կըստաւար կ'ստնէինք:

«Ամիւն» Ուլան, վէ ամիտի՛ էր-բառով վէ
ամիտի՛ իւլ էմմար: — Հնարանդէ Աստու-
ծայ, հնարանդէ՛ Մարգարիտ և հնարանդէ
քու պիտի: — Հետեւեալ օրը պարտադր
ատրանակ մէկը դնելը սորվեցանք: Անա
սայակը եղաւ մեր մուտքը աճէմի օղլան-
ներու ճակարակէն:
Երեք ամիս վերջէն էր միայն, որբաթ
որ մը, երբ առաւօտեան աղօթքէն յետոյ
առաջին անգամ ըլլալով զուրս երանք օր-
անոցէն, Մէն-մէրը և եւ, Ամի-Ին-նանին
հետ: Այլ իր գաւառներէն արտաշայտու-
թիւնը ինչ առանձինքն օր վերջը բրած
էր, և սակաւ, հակառակ վեց չափէն ի
վեր իջաւ եղած ըլլալով: Երբեքն հա-
զուտի փոփոխութիւնն չէր կրած, ինչպէս
հակառակ չէր ստանալ: Ինչո՞ք ու կը-
րակ հաղորդում մը, ուրբերը բոլորի հին
ու ճաշ ժամակներ հաղած, անպատան գա-
նակէ մը գաւառ ուրիշ գէջք մը չունէր բուր-
դէ գոտին մէջը, և այդ կերպարանքին
տակ մեր ծառան կը թուր ըլլալ: Մէն-մէր
մեր սուրբերով, մեր պղծ ձագարը կալի
գոտիներով, մեր գոգածու կապտոյտ դե-
ղին զգակներով, մեր Լէ-Վի-նիներով և մեր
թուրն քնեցողով, իր երգաւ աղնայակով
կ'երեւակայէր, և ամէն-քը կը համեմատէր
ամէն օրը օղլաններու 11րդ պէտքէն կնիք:

արդէն իսկ վեց տարի ծառայած էին, ա-
ստուք էին ատրանակի Էյուպ և Այի
Սուլա զուրս բարեկեցիք, և Այի Սուլա
գոյնեց:
— Եսմուն Սուրբ Պէրթալի առաւակի
նորաւոր ընկերներն որոնք չիտիւն ևն:
Անոնք Ամիւնացիներ ճամբաները չեն գի-
տեր: Եթէ ինչ մը խելացի վարուէին ու
զօրանոցէն մեկնելէ առաջ իրենց հինքերը
հարկիւրէն օր զօրացնող մը առնեն,
այն առնեն անոնք պիտի առաջնորդէին
զիրենք:
— Ժամանակ է տակաւին եղաւ աղա
բաս ընկեր Մէն-մէր: Մէն-մէր արարներ
չենք օր իրենց թողալը կը պահեն միայն
իրենց համար և ուրիշ բան չեն տալ:
Ուրիշն երբեքն «Ե» օր կուգէ:
— Մտիկ բրձ, պատասխանեց Սա-
լա Այի, եթէ ուրախ օր մը անցնել
կուգէ երբեք մեզի հետ Գուրգարի կող-
մը: Եսմուն հաղոր թաղը ուր աղիկ ժա-
մանակ կարելի է անցնել: Հնո՛ւ է որ կը
գտնուի նաւամատոցը, կարողի կզգինքը
և Մեծ կզգի երթալը համար, ուր ճաշա-
բաններ կան որոնք մէջ ամէն ժամ առա-
կած ու կան օւլականք կը գտնուի:
Եւ յետոյ, բաս միւս ատրանակ
կիր, հաղոր թաղին քովը, Ձեքիկիւրէն

Աստուք, զօրանոցէն զուրս երկուքն ա-
ռաւ, մեր թաղիկը ստացեր էինք, տանք
հինգ «աքէն», տանք հինգ շոր շոր կը-
րուած արծաթէ գրած: Գրապանիս լեզու-
ցած՝ բոլորովին հայաւորէն զուրս երանք
օճակին մեծ դուռնէն, Սթամպուլ կոչուող
այդ գեղեցիկ քաղաքին արտաքին շքեղ
մասերը տեսնելու համար:
Ապա յետոյ ուրբաթ օրը, մենք, Մէն-մէր
և եւ, ատրանակի ընտանոցներ, և Մուրա
Այի, տէրակներ շաղկապուող, Թօֆ-
հրար Գրգարին մեր առաջին կ'ըլլէր, երեք
ամսուան մարդու մէջ վերջը:
Մաղիւր կնիք մեզի գիտորարարող
պաշտօնաւորը ողջունելու երթալ: Մեզի
բային թէ ընդհանուր Աղալին, աշխիքն,
չորս հազար պատրաստվողներու Աղալին
պատրաստը կը կենար, մօտ այն դրան
ուրիշ էր Մէն-մէրի հրապարակը կ'ը-
րուէր: Զօրանոցին մօտակայ Աճէմ Օղլան
բարիքին մէջ լուսացուէլէ ետք, գաղնիք
դէպի Պապա Սման Մեհմետ օրուն դե-
ղին ու կանանց քաղաքիս յայտնապակի-
ներէ շինուած գոթէթը տեսնել: Ետեւ
կը գտնուէր Պրիւր քաղաքին, Էսկի Բը-
լա թաղը և Աղալին ապարանքը:
Մեհմետին մօտ տեսնալ զայդ գուստ-
տակին, երկու հինքեր, զինքն օրունք

Գարսի գիտոր զինտուններու փողոցը
կայ ուր պարկեւա զինտուր մը միշտ լա-
ւնդունելով ինչ կը գտնէ, ցորեկուան ու
գիշերուան ամէն ժաման:
— Ինչպէս, Ինչպէս, գոյնքի եւ զօր-
մանք, բայց գիշին սրգիլուած է կրօն-
քով:
— Մեր զօրանոցին իմա՛նք բաս այդ
բանը քեզի պատասխանեց ատրանակիւր:
Է՛նչ եւ դուն: Գիշին արգիլուած է մօլա-
ներուն, վաճառորդներուն և գիւղացիներ
ուն և ո՛չ թէ պատրաստվող մարդոց, կը-
րուէր մե՛նք է որ կը պահպանէր մեր
սուրբուն ծաղիկը: Երբ ամէն վայրկեան
մեր կանաք տարու պատրաստ ենք հա-
ւատքին համար մարտիրոսանալու, մեր
մեծերուն թողալու թեւա՛րք քիչ մը «Դ-
նի» ալ չպիտի խնայէ:
— Հայրս, բաս Մուրա Այի, ինքը
պատմած է թէ հինգ վեց տարի առաջ երբ
զօրով Սթամպուլ եկած էր, լսած էր
երջանկալիքաւոր Սուլման Պապալի
հրամանագրին յայտարարութիւնը որ կը
տրամադրէր զոյգի բոլոր զինտունները:
(Հարմարեցնել)

(14) Թարգմ. ՀԵՅԿԱՆՈՐԾ ՄԱՍԻՆՈՒՄ

ՏՈՒՐՈՒՄ Տ. ՔԵՐԱՆԻՆԵԱՆ

Բարեկեցիկ միակողմ առանցքաւ ջրային և
մասային հիւստիստիկանց
Կը դարձնէ ամենամեծ զորութեամբ
և երկարատեւութեամբ կաթիլաձեւերը
(paralysies), մէքնոթը (mönegite) իր
տեսակները դանդաղանքով, ջրային ցա-
ւորը, nevralgie faciales և nevr-
gies siatiques, ինչպէս ձեռքի զոդ-
զոցը, սրտի բարձրաւոր, ջրային զոր-
տիւնը, ջրային գիրտիկները և ջրային
նիւրոսները, տղայացի դեղերակին միջա-
նայտութիւնը, սերմնաշարժութիւնը, առ-
նական անկարգութիւնը, կը դարձնէ
լուսնոտութիւնը՝ Բրոքի. Զարգիւթ գրու-
թեամբ, զննապարը (chorée) և զննա-
զան ջրային և մասային զիգուրթիւնը:
Կը գտնուի ամէն օր, բացի կերակրի,
ստուգանքէ մինչեւ երկու Սրբէճի կայա-
րանի երեք դրան կից իր մասնաւոր դար-
մանաւորը:
4-75

ԴԱՊԵՐՈՒՄ ՄԵՐ ԲԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՄ

Մեր Տրապիզոնի բաժանորդներն ա-
նոցով որ իրենց հին բաժանորդականե-
րէն առկալ մնացած պարագներն՝ միւ-
սէն ցարգ չեն վճարած, կը ինքնինքն որ
հաճին անյապաղ իրենց հաշիւը յանձնել
տեղւոյն մէջ թերթին պատասխալ գոր-
ծակալ Գարեթէ Էֆ. Կ. Պալարանին
ինչպէս նաև անոնք որ կը փախալին
թերթին բաժանորդագրուի, կընան դիմել
վերոյիշեալ հասցէին:
Վարչութիւն «Մանգուլ»

ՎԱՃԱՆԱԿԱՆ-ԴԵՐՁԱԿ

Երոտար Տանգիւս

ԳՈՒՄ, ՃԵՂԱԿ ԳԵՅ ԽԱՆ, ԹԻԻ 26՝

ՕՈՉՏԻՊԱԿԻ ԴԵՐՁ

Ամէն անոնք որ կ'ուզեն հաշակար
հաղուլ, թո՛ղ փութան դիմել երոտար
Տանգիւսին գործարանին, ուր հասած
կան տաներուն առթիւ, շարքով միայն 4
պրակ պիտի հրատարակուի: Փաստեցե-
ք որք լրագրագնացներուն քով, կեդրո-
նաւորին է Պաղը Այի փողոց, թիւ 40,
Նաղարթ Էֆ. Այնտանի խանութը:
Վաճառական-ԴԵՐՁԱԿ
Երոտար Տանգիւս
ԳՈՒՄ, ՃԵՂԱԿ ԳԵՅ ԽԱՆ, ԹԻԻ 26՝
ՕՈՉՏԻՊԱԿԻ ԴԵՐՁ

ՏՈՒՐՈՒՄ, ԹԱՇՃԵԱՆ

ՄԱՍԻՆՈՒՄ

ԱՐՏԱԲԵՆ, ԵՆԼԱՄԻՐԶՈՒՄ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ

ԱՆՏԵՐՈՒՄ

Օգնական ուսուցիչ Օսմ. ԲՈՂԱԿԱՆԻ
Համալսարանի

Գիտական ամենամեծ մէթոդներով
կարճ ժամանակ մէջ կը դարձնէ ամէն
տեսակ մարմնային, ծննդաբանական և կա-
նանց ախտեր, վերամաղութիւն երի-
կաններու, միջամանի և այլ հիւստեղ-
թիւններ, երկարատեւութեամբ սեր-
մնաշարժութիւնը, անկարողութիւնը, երա-
գաւորութիւնը: — (606) ՍԱԿԱՆԱԿԱՆ
ՆԵՐԱՐՈՒՄԻՆԵՐՈՒՄ ԵՒ ԱՅԼ ՄԻՋՈՑԵՆ-
ԵՐՈՒ ՖԻՐԱՆԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ. մէկ
արեան, խուրի, քիմիական և մանրա-
նական քննութիւն: Դարմանատունն է
Պաճէ Գարսի, շոր փողմանէն դէպի
կարգը Հայկ Ալաւիզիանի գիւրարանին
մէջ իր մասնաւոր դարմանատունը, ամէն
օր կէս օրը վերջ:
ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՅԵՆՈՒԹԻՒՆԸ ԶՐԻ

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՈՆԻՔ

Մանանիւղ Ղալաթիոյ. — Գաւառստ

Գոյոյ գործակալութիւն. — Գաթըրը-
օղլու բաժանի գիտաց Այի Էֆ. Կիւ-
թիպանէ փողոց:
Գոյոյ գործակալութիւնը, Ղալաթի
մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պա-
նալի ամէն տեսակ գործառնութիւններ:
Գործակալութիւնը կը կատարէ նաև
գանձութիւն Թուրքիոյ բոլոր գաւառնե-
րուն, ինչպէս և արտասահմանի համար:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԿ

Բաղմարիտուան Զրուցարարութիւն Հա-
լիքի-Թուրքիոյ - Գիւրմանքի - Խաղաղե-
նաւորութիւններուն-Անդրիսիւն և Տաճ-
կերէն: Է՛լ 400:

Չ. Տ. Ս. ՓԱՍՏԱՆ

Անհրաժեշտ երկուս ուսանողաց, ուսուց-
չաց և առ հասարակ ամէն անձանց: —

Օրական 10 վայրկեան չղեկաւ, շա-
ղկաւոր, հանրակարգ կամ տան մէջ
բազմակեցեան կարգալով անգլալարար
խօսու քիչ միջոցի մէջ պիտի տիրանայ
երկրպան վերոյիշեալ լեզուս:

Նորագոյն երկրպան մէթոդներով
պատրաստուած սոյն կարեւոր գիրքը
պէտք է ամէն օր ամէնուն զրպարը զը-
նուի: Ապալան լեզուագէտին է:

Գին 20 դրանկան, փաթիլ ծախքով 23:
Դիմել հեղինակին Չ. Տ. Ս. Փախալան, Կ. Պոլիս, Պալար շառա:

ՊԱՏԿԵՐԱՋԱՐԴ

ԱՆՎՈՒՄՅՈՒՄ

ՓԱՍՏԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

1136 Է՛լ 800 ՊԱՏԿԵՐ

Արժանացած անագալային գնահատման,
եղական և համարիչ իր աստակին մէջ
անդրիսիւն հոմանիշներ գիտական բառե-
րու ճոխ միջոցով մասնաւոր յաւերակներ
միակ վստակի բառարանը. գին լաճա-
կով 70, կիսակով 75: Դիմել հեղինա-
կին՝ Չ. Տ. Ս. Փախալան, Կ. Պոլիս,
Պալար շառա:

ՄԵՐ ՅԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՄ ԱՆՏԵՐՈՒՄ

ՆՈՐ ԽԻՒՄ

Մօհամէտ Այի պէի կողմէն հարուած
և Արգունի նախկին զեղարար Երեմիայի
միջոցաւ պատրաստուած համարակար Մ-
նիՍՈՒՄ ինիւթը Պաճէ Գարսի, Մասալ-
անի զեղարարը և ՆիՍ ճափ, Գոհման
Բեաղլի պէի զեղի միջոցով, ինչպէս
նաև բոլոր զեղարարները և միջնորդ-
ները կը վաճառուին: Պոլսոյ մէջ գինն է
5 դրուշ:

ՏՈՒՐՈՒՄ ԵՒ ՓՈՐՈՒՄՈՒՄ

Տ. ԹԻՐԻՆԵԱՆ

Պաղը Այի ճառարէն քննալ ոչլու

հարուշու, թիւ 10

Գործառնութիւն մէջ կը պատրաստուին
մասնաւոր խնամքով պատկերներ տապիլի,
զինքի, պղնձի վրայ և ամէն լեզուի
կնիքներ քաղաքի և մասալի վրայ,
ինչպէս նաև բժիշկներու, գաղանկներու,
ստամոքսի զիգուր և փաստագրներու հա-
մար նոր փորագրութեամբ թաղանթներ
կը պատրաստուին նաև խիստ հաշա-
կաւոր այլաբարդեր, նշանաւորութեանց
և հայրանեաց հրապարտման վաճա-
ռականական ամէն տեսակ տպագրական
պիտոյքներ: Գինները չափազանց ամա-
ն, մաքուր և արանց, գաւառներ ըլլալով
յանձնարարութիւններ փութով և խնամով
կը պատրաստուին:
4-20

ՄԱՆՁՈՒՄԻՆ ԽՈՒՄԱԿԱՆՆԵՐՈՒՄ

«Մանգուլ» հիւստեղն է վեր մը
գաւառի յարգի թղթակցներ իրենց շա-
կեան ու ճշգրիտ տեղեկութիւններով ճա-
խարհացած են մեր թերթը: Կը լուսանք
որ ամէն վերջ, միւսուն թղթակցները
կը հաճին շարունակել իրենց այդ օժա-
ղակութիւնը, որուն համար կանխաւ
յայտնեց մեր շնորակագրութիւնները Ար-
դէն Մանգուլէ միշտ ժողովուրդին թերթը
ըլլալով, ձեռքէն եկած օժանդակութիւնը
չէ զլացած և հիմա ալ ու է գաւառագի
անհատ որ ու է զօրք ունենալ և կար-
գաղթելու համար գործարարութիւններու
հանդիպի, կընան դիմել Տրապիզոնի և
ըստ կարելոյն քաղաքում ստանալ

ԿԱՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵՆՈՒԹԻՒՆԸ ԶՐԻ

ՏՈՒՐՈՒՄ

ԳԱՐԼՈ ՅԱՎՈՐԵԱՆ

ԱՐՏԱԲԵԱՆ

ԵՆԼԱՄԱՆ ԳՈՐԴՄԱՆԱՆՑ

ԱՆՏԵՐՈՒՄ ԱՆՎՈՒՄՅՈՒՄ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ

Մանգուլան և արգուլիսան գործա-
ռանքներու հիւստեղիկանց ժամանակ
բժիշ Ծօթի. Գարսի Ծաղկաւոր գիտա-
կան վերջին նորութեանց շնորհիւ ա-
ռանց ցաւ պատճառներ. երկարակն
հիւստիստիկանը կը բժիշ ֆրանկալար, հին
և նոր վերամաղութիւնը, անախան
անկարողութիւնը և սերմնաշարժութիւնը,
ինչպէս նաև երկու սեռի վերաբերակ
արթնթիւնան և ծննդական հիւստեղ-
թիւնը ամէն տեսակներ և կանանց
պարագալային հիւստեղութիւնները:
Ամէն օր, կէս օրէն վերջ, բացի կը-
րակ օրէն կը գտնուի Պաճէ-Գարսի,
չաքարավաճաւ Հաճի Էֆ. Կարի անիւնը,
թիւ 18, Մեհմետ Էֆ. Կանալի գի-
ղարանը:

Ուրբաթ օրը ԶՐԻ

«ԲԵՆԵՆԻ ԳԱՄՈՒՍ ՕՍՄԱՆԻ»

ՏՊԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՄԱՆ

Թուրք նշանաւոր գրագէտ Այի Այ-
տի պէի յորինած և վեց մասնաւոր-
ներու արագութեամբ բովման անցած սոյն
գործը, 3 մեծ հատորներ, 1200 էջեր,
4000 պատկերներ, 60 մեծ թաղանթներ և
4 գունաւոր պատկերներ կը պատրաստուին:
Երեք հատորի անագով գինն է 70, լա-
թակապիտը 80 դրուշ: Ընտրի թուրքի
վրայ տպագրուած 3 հատորի անագով գինն
է 80, կաշեկապիտը 95, թուրքիերը ու-
կեղծեալ և ըրտի կաշեկապիտը 108
դրուշ: Գաւառներուն համար 10 դրուշ
թղթատարի ծախք կ'առնուի:

Գարգալաններու համար մասնաւոր-
աւ ժամանակ: Վաճառան կը գործնաւոր-
ղին է Կ. Պոլսոյ, Պաղը Այի ճառարէն, 32
թիւ ձիճԱՆ գրատունը:

ՏՈՒՐՈՒՄ Տ. ԳԱՄՈՒՍ ՕՍՄԱՆԻ

ՏՊԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՄԱՆ

Թուրք նշանաւոր գրագէտ Այի Այ-
տի պէի յորինած և վեց մասնաւոր-
ներու արագութեամբ բովման անցած սոյն
գործը, 3 մեծ հատորներ, 1200 էջեր,
4000 պատկերներ, 60 մեծ թաղանթներ և
4 գունաւոր պատկերներ կը պատրաստուին:
Երեք հատորի անագով գինն է 70, լա-
թակապիտը 80 դրուշ: Ընտրի թուրքի
վրայ տպագրուած 3 հատորի անագով գինն
է 80, կաշեկապիտը 95, թուրքիերը ու-
կեղծեալ և ըրտի կաշեկապիտը 108
դրուշ: Գաւառներուն համար 10 դրուշ
թղթատարի ծախք կ'առնուի:

ՏՈՒՐՈՒՄ Տ. ԳԱՄՈՒՍ ՕՍՄԱՆԻ

ՏՊԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՄԱՆ

Թուրք նշանաւոր գրագէտ Այի Այ-
տի պէի յորինած և վեց մասնաւոր-
ներու արագութեամբ բովման անցած սոյն
գործը, 3 մեծ հատորներ, 1200 էջեր,
4000 պատկերներ, 60 մեծ թաղանթներ և
4 գունաւոր պատկերներ կը պատրաստուին:
Երեք հատորի անագով գինն է 70, լա-
թակապիտը 80 դրուշ: Ընտրի թուրքի
վրայ տպագրուած 3 հատորի անագով գինն
է 80, կաշեկապիտը 95, թուրքիերը ու-
կեղծեա